

Mord ved hængning - dommen

Kgl. Landsoverret, Viborg
334/1910

Overretssagfører Heise som aktor kontra arrestanten Niels Christian Christensen, kaldet Kjær

Dom:

Under nærværende sag tiltales arrestanten Niels Christian Christensen, kaldet Kjær (f. 1874), for manddrab.

Tidligere domme:

- 26. juli 1892: Forbedringshusarbejde i 8 måneder
- 21. april 1893: Fængsel på vand og brød i 6 gange 5 dage
- 4. januar 1894: Fængsel i 3 gange 5 dage
- 7. august 1896: Fængsel i 4 gange 5 dage
- 23. januar 1899: Tvangsarbejde i 30 dage
- 24. oktober 1901: Fængsel på vand og brød i 4 gange 5 dage
- 10. februar 1903: Forbedringshusarbejde i 6 år
- 31. maj 1907: Fritaget for reststraf fra 6. juni 1907 indtil straffetidens udløb 8. september 1907 – anbringes i den tid på optagelseshjemmet Adserbølgaard.

Den 23. marts 1910 om natten mellem kl. 9 og 10 indfandt arrestanten, der tjente som karl hos skovrider Kann i Klelund plantage sig medbringende 2 flasker akvavit, som han samme dag have købt, hos plantagearbejder Lars Christian Thorvald Hansen, hvem han traf udenfor hans bolig ved St. Dybdal i umiddelbar nærhed af bemeldte plantage. Arrestanten fulgtes nu med Hansen, der var på vej til den i nærheden boende skovfoged Jørgensen for at hente nogle pakker, hvorimod Hansens hustru, Johanne, født Hansen, der ville have fulgt med sin mand, forblev i hjemmet for efter aftale med mændene, at tilberede dem et måltid. Efter mandens tilbagekomst satte de sig til at spise i Hansens stue, og efter måltidet, hvorunder de drak af den medbragte akvavit, gav de sig til at drikke kaffepunche. De vedblev hermed til omkring midnat og drak hele indholdet af den ene flaske med undtagelse af en ubetydelighed, som Johanne Hansen på opfordring drak, og begyndte derefter på den anden flaske, hvoraf de dog kun fik akvavit til nogle få punche. Efter det oplyste må det antages, at Hansen fik størstedelen af den nydte spiritus. Ved midnatstid blev Hansen og arrestanten atter sultne, og da det oplystes, at der ikke var mere brød i huset, enedes de om at gå op i arrestantens kammer på skovridergården for at hente noget der beroende rugbrød.

Ved arrestantens egen tilståelse og sagens øvrige oplysninger må det anses for tilstrækkelig godtgjort, at arrestanten derefter har aflivet Hansen under følgende nærmere omstændigheder.

På vejen til skovriderboligen slingrede Hansen, der i modsætning til arrestanten må antages allerede samme dags eftermiddag at have nydt en del spiritus, og som var mere beruset end arrestanten, et par gange ind imod denne, og inden de nåede opgangen til plantagen, faldt han om, men blev hjulpen på benene af arrestanten. De gik derefter videre ad en sti, hvor Hansen atter faldt omkuld, og efter at arrestanten forgæves havde søgt at rejse ham op, gik han alene til sit kammer efter brødet. På tilbagevejen fandt han Hansen liggende på maven omtrent på samme sted som før og hørte ham snorke; han søgt ikke at vække ham, men gik efter at have betragtet ham et øjeblik videre til Hansens hjem, hvor han lagde brødet på bordet, og på Johannes spørgsmål om, hvor hendes mand var, svarede, at han var falden om i plantagen og lå der og sov. Han satte sig derefter i stuen, hvor han, efter hvad han tydelig erindrer, tillavede

sig en kaffepunch med megen akvavit. Under nydelsen af denne og et par snaps kunne han fra sin plads i stuen se Johanne Hansen færdes ude i køkkenet, og medens han således sad og betragtede hende, slog den tanke ned i ham, at han kunne gifte sig med hende og ad den vej komme i besiddelse af stedet, hvor der nu en gang var fornødent bohavn og besætning. Da dette imidlertid ikke kunne lade sig gøre, så længe Hansen var i live, fattede han den plan at rydde ham af vejen, uden han dog gjorde sig nogen tanke om, på hvilken måde, han ville udføre dette foretagende. Efter cirka ½ times forløb forlod arrestanten huset, og da han ved bortgangen fik øje på brønden umiddelbart udenfor dette, fik han straks den tanke, at han kunne benytte brøndrebet til dermed at hænge Hansen, om hvem han bestemt forudsatte, at han endnu lå på samme sted, i et træ i plantagen. Han gik derfor hen til brønden og overskar med sin kniv rebet, hvorefter han med dette i den ene hånd og kniven i den anden gik gennem haven i retning af det sted, hvor Hansen lå.

Undervejs skar han rebet i 2 stykker, af hvilke han efter sin forklaring bortkastede det ene, og efter at han havde stukket kniven i sin lomme, dannede han en rendeløkke i den ene ende af det rebstykke, han havde beholdt. Ved hans ankomst til det sted, hvor han havde forladt Hansen, lå denne fremdeles og sov fast. Efter hvad arrestanten erindrer, fastgjorde han derpå rebet med en trækknude i et træ i en sådan højde at det, efter hvad han følte sig overbevist om, ikke kunne nå jorden, og gjorde derefter løkken så stor, at et hoved let kunne føres derigennem. Efter nu stående på skrævs over Hansen med begge hænder at have grebet ind under dennes arme og flyttet ham, der stadig havde ansigtet vendt mod jorden, et par alen frem, fik han hans hoved gennem løkken og trak med venstre hånd knuden stramt til om halsen. Hansen gav ingen lyd fra sig, og rørte sig ikke, og efter at arrestanten ved at lytte efter hans åndedræt havde forvissat sig om at han var død, gik han hurtigt til hendes hjem, hvor han spurgte Johanne Hansen, om hendes mand ikke var kommen og ytrede frygt for, at han skulle hænge sig i skoven.

Den følgende morgen ved sekstiden fandt Johanne Hansen sin mands lig i umiddelbar nærhed af en gennem Klelund Plantage mellem St. Dybdal og skovridergården løbende sti i en afstand af mellem 400 og 500 alen fra hjemmet. Liget lå med nedadvendt ansigt og benene hvilende på jorden, hvorhos der om dets hals lå et fastsluttende reb, der i cirka 2 alens højde var fastgjort i et ved liget stående grantræ. Mellem ligets ansigt og jorden var der ikke større afstand, end at hun kunne få sin flade hånd derind.

Den 26. marts 1910 foretoges der sektion af liget, og der forefandtes da på halsens forflade mellem strubehovedet og tungebenet en horisontalt ligeløbende, svagt fordybet fure med parallelle rande og med noget fortykket, gråbrun ikke fast bund, hvilken fure fortsattes cirkelrunt om halsen i samme horisontale linje. Obducentens konklusion går ud på, at der ikke ved sektionen påvistes nogen anden dødelig sygdom, og at døden herefter sandsynligvis må skyldes kvælning ved hængning.

Skovrider Kann har forklaret, at arrestanten, lige fra han den 1. november 1908 kom i hans tjeneste, har ytret lyst til at blive plantagearbejder og få et af de under plantagen hørende tjenestehuse, samt at denne lyst i begyndelsen særlig var rettet mod et på 10 minutters gang fra Hansens bopæl liggende tjenestehus, hvis tilliggende jord imidlertid var af mindre god beskaffenhed, hvorfor vidnet til arrestanten udtalte, at han hellere måtte se tiden an og vente, til der f. eks. blev tjenesteleddighed i det af Hansen benyttede hus, hvis jord var langt bedre.

Arrestanten har til denne forklaring ikkun bestredet, at han ikke har haft større interesse for den af Hansen overladte ejendom end for de andre tjenestehuse under plantagen.

Johanne Hansen har forklaret at arrestanten under aftenmåltidet i hendes hjem lod falde en ytring om, at hvis hendes mand nu gik hen og døde, kunne arrestanten overtage hende og børnene tillige med stedet, at Hansen hertil svarede, at han troede ikke, han døde foreløbig, og at arrestanten under samtalen, der i øvrigt blandt andet drejede sig om Hansens gæld, spurgte Hansen, om han måtte "krybe på" hans hustru, hvortil Hansen svarede, at det måtte denne selv bestemme.

Arrestanten, der ikke vil kunne mindes, men ej heller har turdet nægte at være fremkommen med den førstnævnte ytring, har forklaret, at han har en svag erindring om, at han har fremsat det af Johanne Hansen omklarede spørgsmål overfor hendes mand.

Arrestantens endelige forklaring går i øvrigt ud på, at han, der havde hørt et verserende, men som det må antages, ugrundet, rygte om, at Johanne Hansen under hendes og hendes mands tidligere ophold i Heinsvig ofte havde indladt sig i kønsligt forhold til mandens arbejdskammerater, efter at disse havde drukket manden fuld. I ugen før den 20. marts 1910 havde fået lyst til at have samleje med hende, at han derfor i de følgende dage var optaget af tanken om at få Hansen beruset, og at der mellem Hansen og arrestanten blev talt om et drikkegilde, fra arrestantens side med denne plan for øje, uden at tiden for gildet blev endelig bestemt. Den 23. marts, da arrestanten skulle køre til Holsted for skovrideren, bestemte han imidlertid, at gildet skulle holdes samme aften, og han indkøbte derpå med dette for øje de to flasker akvavit.

Da Hansen var falden i søvn i plantagen, og arrestanten derpå begav sig til hans hjem, var det efter hans videre forklaring udelukkende i den hensigt at opnå samleje med hans hustru, idet han mente, at øjeblikket nu var inde, men da det kom til stykket, kunne han ikke bekvemme sig til at fremsætte sit ønske. Det var derhos ligeledes under påvirkning af lysten til legemlig omgængelse med Johanne Hansen, at han, medens han sad alene i Hansens stue, fattede planen om at rydde Hansen af vejen, ligesom han endelig efter at have ombragt Hansen under samme indflydelse, fik hans hustru til at følge med sig ud i plantagen, idet han påskød, at de skulle søge efter hendes mand, men i virkeligheden tilsigtede han at opnå hendes indvilligelse i kønslig omgang.

Arrestanten har endelig forklaret, at han hverken følte angst eller samvittighedsnag, da han gjorde rebet fast i træet, og at han ej heller følte nogen angst eller rædsel over sin gerning, efter at han havde forøvet drabet. Først da han efter, som meldt, forgæves at have søgt at opnå kønslig omgang med Johanne Hansen atter samme nat gik til gerningsstedet og betragtede liget, idet han dels stod op, dels lagde sig på knæ for at se på det, følte han, hvad han havde gjort, og idet han nu angrede sin gerning, bestemte han sig til at gå ned til Johanne Hansen for at sige hende, hvad der var sket, hvorefter han ville hænge sig selv ved siden af liget. Da han kom ind i huset, kunne han imidlertid ikke overvinde sig til at sige hende sandheden, og tanken om at skille sig selv ved livet opgav han, da han, som det må antages, ved tretiden samme nat efter endnu en gang at have været i plantagen og derefter atter hos Johanne Hansen på vejen til skovriderboligen nåede den til gerningsstedet førende sti, hvorefter han uden at passere ad denne fortsatte ligefrem, indtil han ad en sidevej nåede hjem.

Johanne Hansen, der har opgivet i ægteskabet med sin afdøde mand at have tre børn i en alder af mellem 7 $\frac{3}{4}$ og $\frac{1}{2}$ år, har påstået arrestanten tilpligtet at udrede i erstatning for tab af forsørger 100 kr. årligt til hende, sålænge hun forbliver ugift, og 100 kr. årligt til hvert af bemeldte børn fra den 24. marts 1910 til vedkommende barns fyldte 14. eller 18. år, og denne påstand, med hvilken arrestanten intet har haft at erindre, er ved underrettsdommen taget til følge, således at bidragspligten er udstrakt til børnenes 18. år.

Arrestanten har i året 1902 været indlagt til observation på sindssygeanstalten ved Aarhus, og anstaltens overlæge har i sin om resultatet af undersøgelsen den 3. december 1902 afgivne erklæring udtalt, at arrestanten ikke da var sindssyg, men at han, der gentagne gange havde gjort forsøg på selvmord, mulig både tidligere og under den da foreliggende sag til tider havde været i sygeligt deprimeret sindsstemning. I en den 14. maj 1910 afgivne erklæring har vedkommende arrestlæge udtalt, at arrestanten, der er bevidnet disponeret både til sindssygdом og forbrydelse, ved sin arrestation var i en så betænkelig grad deprimeret, at det af hensyn til de tidligere begåede selvmordsforsøg måtte anses for nødvendigt at holde vagt hos ham både dag og nat, at hans tilstand imidlertid efterhånden bedredes så meget, at i hvert fald vagten om dagen kunne suspenderes, at hans opførsel ved erklæringens afgivelse var fuldstændig naturlig, og at han da i det hele måtte betragtes som et i mental henseende normalt menneske.

Efter det således foreliggende må arrestanten, hvis forklaring i det hele vil være at lægge til grund ved sagens pådømmelse, antages i gerningsøjeblikket at have været tilregnelig, men efter samtlige foreliggende oplysninger og navnlig i betragtning af det betydelige kvantum spiritus, han havde nydt, umiddelbart inden han tog sin beslutning, findes det betænkeligt at gå ud fra, at han har begået drabet med overlæg. Det må herefter billiges, at arrestanten ved underrettsdommen er anset efter straffelovens § 186, og idet straffen efter sagens omstændigheder findes passende bestemt til tugthusarbejde i 16 år, vil bemeldte dom, ved sin bestemmelser angående erstatningen og aktionens omkostninger det vil kunne have sit forblivende, således være at stadfæste, hvorhos arrestanten vil have at betale et salær til aktor og defensor for overretten 30 kr. til hver.

Under sagens behandling i 1. instans og den befalede sagførelse for begge retter har intet ulovligt ophold fundet sted.

Thi kendes for ret:

Underrettsdommen bør ved magt at stande. I salær til aktor og defensor for overretten, overretssagførerne Heise og Sørensen, betaler arrestanten 30 kr. til hver.

At efterkomme under adfærd efter loven.